

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 april 2009

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de kwalificatiestructuur

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door mevrouw Anissa Tamsamani**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, de heer Leo Pieters;

de heer Paul Delva, de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert, de heer Hans Schoofs;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heren Ludwig Caluwé, Jos De Meyer, mevrouw Vera Jans, de heer Luc Martens;

de heer Karlos Callens, de dames Margriet Hermans, Fientje Moerman;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex, de heer Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijk.

Zie:

2158 (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: Verslag over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
I. Procedure.....	4
II. Toelichting door de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming	4
III. Algemene bespreking	6
1. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Helsen	6
2. Tussenkoms van de heer Jef Tavernier	6
3. Tussenkoms van de heer Robert Voorhamme	7
4. Tussenkoms van mevrouw Laurence Libert	7
5. Antwoorden van de minister	7
5.1. Institutioneel overleg.....	8
5.2. Overleg met Nederland en de NVAO	8
5.3. Agentschap	8
5.4. Rol en betrokkenheid Onderwijs	9
5.5. Validering vrijwilligers- en andere ervaring	10
5.6. Communicatie en bekendmaking	10
IV. Artikelsgewijze bespreking.....	11
V. Eindstemming.....	14
VI. Reflectietermijn.....	14
Tekst aangenomen door de commissie	15

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie behandelde op 19 en 26 maart 2009 het ontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur (*Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/1). De amendementen zijn terug te vinden in *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nrs. 2158/2 en 3.

Op 26 maart 2009 hield de commissie een hoorzitting over dit ontwerp van decreet met vertegenwoordigers van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/4).

I. PROCEDURE

Mevrouw *An Michiels* herinnert eraan dat tijdens de toelichting van het ontwerp van decreet de Vlaams Belangfractie heeft gevraagd om de bespreking van de vier resterende ontwerpen van decreet te spreiden. Zij protesteert tegen de tijdsdruk die een degelijke bespreking onmogelijk maakt. Daarom zal de Vlaams Belangfractie niet deelnemen aan de bespreking van het ontwerp van decreet in de commissie, maar wel in de plenaire vergadering zijn mening ventileren.

II. TOELICHTING DOOR DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

De *minister* stelt dat een kwaliteitsvol onderwijs- en vormingssysteem alle jongeren en alle volwassenen kansen moet bieden. Het is de beste waarborg voor een goed functionerende arbeidsmarkt waar de competenties van alle werknemers gevaloriseerd worden. Een betere afstemming tussen de werelden van leren en werken en het gecoördineerd inzetten van instrumenten uit de beide domeinen kan de competenties – kennis, vaardigheden attitudes – van mensen verbeteren.

In de regeerperiode 2004-2009 werden de lopende initiatieven gecoördineerd en aangestuurd vanuit een globaal onderwijs- en arbeidsmarktbeleid. De samenvoeging van de bevoegdheden Werk, Onderwijs en Vorming werd gebruikt om ter zake een geïntegreerd beleid te voeren. Dat resulteerde onder meer in de competentieagenda waarin rond meerdere actielijnen afspraken werden gemaakt met de sociale partners en de onderwijspartners. Eén van de actielijnen betrof

het uitwerken van een samenhangend beleid met betrekking tot het erkennen van competenties. Het is in dit kader dat het voorliggende ontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur moet worden gesitueerd. Maar niet alleen Onderwijs en Werk hebben samengewerkt rond de kwalificatiestructuur. Ook het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media was van bij het begin betrokken.

De kwalificatiestructuur is een nieuw instrument dat moet bijdragen tot het ontwikkelen en inzetten van de competenties van mensen. Meer concreet wil de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS) de volgende doelstellingen realiseren: zorgen voor een overkoepelende classificatie van kwalificaties; helderheid brengen in de kwalificaties en hun onderlinge verhoudingen; een betere communicatie over kwalificaties nastreven tussen de beroepswereld en de onderwijs- en opleidingswereld.

Het ontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur bepaalt wat kwalificaties zijn en de wijze waarop erkende kwalificaties tot stand komen. Kwalificaties zijn afgeronde gehelen van competenties met maatschappelijke relevantie omdat men daarmee een beroep kan uitoefenen, verdere studies aanvatten of maatschappelijk kan functioneren.

De kwalificatiestructuur is een eenduidige ordening van erkende kwalificaties. In de kwalificatiestructuur krijgen de kwalificaties met de beschrijving van de erin vervatte competenties een plaats in een van de acht onderscheiden niveaus. De kwalificatieniveaus worden van elkaar onderscheiden op basis van generieke beschrijvingen van de samenstellende delen van een kwalificatie. Deze niveaudecriptoren maken deel uit van het kwalificatieraamwerk. Dat is een taxonomie waarvoor we ons baseerden op buitenlandse voorbeelden en aansloten bij het Europese raamwerk voor levenslang leren (European Qualifications Framework, EQF). Het niveau van een kwalificatie wordt bepaald door de competenties te vergelijken met de generieke niveaudecriptoren van het kwalificatieraamwerk.

In de procedure voor het erkennen van kwalificaties wordt het onderscheid gemaakt tussen beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties. Beroepskwalificaties zijn een afgerond geheel van competenties die een persoon in een bepaald beroep of een bepaalde maatschappelijke context hanteert om (de) te verwachten resultaten in dat beroep of in die maatschappelijke rol te realiseren. Beroepskwalificaties ontstaan uit de beroepscompetentieprofielen die door de sectoren worden ontwikkeld binnen de Sociaal-Economische

Raad van Vlaanderen (SERV). Mensen kunnen ze via het onderwijs, maar ook via opleiding en vorming buiten het onderwijs verwerven. Onderwijskwalificaties zijn kwalificaties die mensen uitsluitend via het onderwijs kunnen behalen. Onderwijskwalificaties zijn afgeronde gehelen van competenties waarmee mensen de mogelijkheid krijgen verdere studies aan te vatten of maatschappelijk te functioneren. Onderwijskwalificaties waarin beroepskwalificaties zijn opgenomen laten mensen toe een beroep uit te oefenen.

In de procedure voor de erkenning van de onderwijskwalificaties wordt een verder onderscheid gemaakt op basis van hun niveau. Voor onderwijskwalificaties van niveau één tot en met vijf bepaalt het Vlaams Parlement de generieke samenstelling ervan per niveau. Onderwijskwalificaties van niveau zes tot en met acht zullen door de instellingen hoger onderwijs worden beschreven en door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) worden gevalideerd.

Kwalificaties die volgens de decretaal voorziene procedures werden beschreven en van een niveau voorzien, worden aan de Vlaamse Regering voor erkenning voorgelegd. De erkende kwalificaties worden geregistreerd in een kwalificatiedatabank waarbij de kwalificaties en hun plaats in de kwalificatiestructuur publiek consulteerbaar zullen zijn.

Een nieuw op te richten agentschap zal garant staan voor de kwaliteit van dit nieuwe instrument. Dit is een cruciale stap in het verbinden van leren en werken, van arbeidsmarktbeleid en onderwijsbeleid.

De kwalificatiestructuur is een instrument bij het ontwikkelen, erkennen en inzetten van competenties van mensen en zal in uiteenlopende toepassingen worden gebruikt. De kwalificatiestructuur zal de transparantie van kwalificaties en de daarop gebaseerde opleidingen verhogen en de communicatie tussen leerlingen, opleiders, werknemers en werkgevers eenvoudiger maken. Leerlingen en werknemers krijgen zo de kans om hun competenties zichtbaarder te maken en haalbare leertrajecten uit te tekenen. Opleiders kunnen duidelijker formuleren welke competenties nodig zijn om met een bepaalde opleiding te starten. Nieuwe opleidingen zullen ontstaan op basis van de competenties die in beroepskwalificaties worden beschreven. Kortom, door zowel opleidingen als beroepen te verbinden met kwalificaties en kwalificatieniveaus zal er een gemeenschappelijke taal ontstaan die onderwijs en werk dicht bij elkaar brengt.

De Vlaamse kwalificatiestructuur is ingebed in een ruimer Europees raamwerk voor levenslang leren.

Hierdoor wordt het mogelijk om kwalificaties in de Europese Unie met elkaar te vergelijken. Het EQF omvat acht niveaus waaraan het Vlaamse raamwerk gekoppeld wordt. Vanaf 2012 zullen alle certificaten, diploma's en ervaringsbewijzen die gekoppeld zijn aan erkende kwalificaties een verwijzing bevatten naar het overeenstemmende EQF-niveau.

Het ontwerp van decreet heeft een lange voorbereiding gekend. Eind 2005 startte een lange, intensieve consultatie en voorbereidende fase in de beleidsvoorbereiding van dit ontwerp van decreet. Om uit te testen of het kwalificatieraamwerk werkbaar is, werden proefprojecten opgezet. De ervaringen uit deze projecten leverden informatie op basis waarvan het voorstel van kwalificatiestructuur kon worden bijgestuurd en verfijnd.

Op 12 oktober 2006 werd de discussienota 'Kwalificaties en Competenties, de Vlaamse kwalificatiestructuur, een eenduidige ordening van kwalificaties' vrijgegeven en aan het betrokken middenveld voorgelegd. Deze adviezen resulteerden in een herwerkte discussienota. De adviezen en commentaren op de discussienota, de resultaten van de proefprojecten en de Europese ontwikkelingen dienden om de relevantie van een Vlaamse kwalificatiestructuur beter te onderbouwen, de gebruikte definities en procedures te verfijnen, de afstemming met het hoger onderwijs te verzekeren en de koppeling te maken met internationale ontwikkelingen.

Na de eerste principiële goedkeuring volgde er een nieuwe adviesronde. Het voorontwerp van decreet werd voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad, de SERV, de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en de strategische adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Ook de Vlaamse Vereniging voor Studenten (VVS) en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) formuleerden een reactie.

Het ontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur regelt in een aantal autonome bepalingen de invoering van de kwalificatiestructuur als instrument. Het bepaalt het toepassingsgebied van de kwalificatiestructuur, het legt de algemene kenmerken van het kwalificatieraamwerk vast door de niveau-descriptoren en de descriptorelementen te verankeren, het definieert de soorten kwalificaties, namelijk onderwijs en beroepskwalificaties, en voorziet drie procedures voor het erkennen van kwalificaties.

Naast de autonome bepalingen bevat het ontwerp een aantal wijzigingsbepalingen in andere decreten waardoor de begrippen ‘erkende onderwijs- en beroepskwalificaties’ ingevoerd worden in de kwaliteitswaarborging en de opleidingstrajecten in Onderwijs en Vorming.

III. ALGEMENE BESPREKING

1. Tussenkomen van mevrouw Kathleen Helsen

Mevrouw *Kathleen Helsen* zegt dat de CD&V-fractie het positief vindt dat er een kader ontwikkeld is dat alle kwalificaties, ongeacht waar iemand ze verworft, in dezelfde heldere structuur ordent. Het is alvast de bedoeling dat de kwalificatiestructuur de transparantie van kwalificaties en de daarop gebaseerde opleidingen verhoogt en de communicatie tussen leerlingen, opleiders, werknemers en werkgevers eenvoudiger maakt. Leerlingen en werknemers krijgen de kans hun competenties meer zichtbaar te maken en haalbare leertrajecten uit te tekenen. Opleiders zullen voortaan in staat moeten zijn om duidelijk te formuleren welke competenties nodig zijn om met een bepaalde opleiding te kunnen starten. Nieuwe opleidingen kunnen ontstaan op basis van de competenties die voor beroepen worden uitgetekend, nieuwe opleiders kunnen hun kwalificaties laten inschalen. Werkgevers moeten erin slagen om vereisten voor vacatures te definiëren en kandidaten naar waarde te schatten. Door zowel opleidingen als beroepen te verbinden met kwalificatieniveaus zal er een gemeenschappelijke taal ontstaan die onderwijs en werk dicht bij elkaar brengt. Ook dat is positief.

Het valt af te wachten of die evolutie ook daadwerkelijk zal plaatsvinden, maar de verwachtingen zijn hooggespannen. De Vlaamse kwalificatiestructuur staat niet op zich maar is gekoppeld aan de ontwikkeling van een Europees raamwerk voor levenslang leren. Dat moet het mogelijk maken om kwalificaties uit de verschillende onderwijs- en opleidingsystemen in de EU met elkaar te vergelijken. Het Vlaamse raamwerk is daar een vertaling van. Vlaanderen scoort in vergelijking met zijn buurlanden goed. Zowel voor de beroepsweg als voor de onderwijsweg zijn alle niveaus van 1 tot 8 toegankelijk. Het is goed dat de sociale partners advies mochten uitbrengen over de kwalificatiestructuur. Dat was niet in alle landen het geval.

Hoe staat het met de kwalificatiestructuur in de Franse en Duitstalige Gemeenschap? Europa houdt

immers alleen rekening met een nationale kwalificatiestructuur. Daarom is het belangrijk dat de gemeenschappen overleggen om tot een samenhangend geheel te komen. Zal het lukken om te voldoen aan de Europese eisen?

Het Agentschap Kwaliteitszorg zal een aantal opdrachten van de Vlor overnemen. Waarom kan de Vlor die rol niet langer vervullen? In welke mate zullen de sociale partners betrokken worden bij het uitwerken van de EVC-procedures (EVC: erkenning verworven competentie)? Momenteel staat die betrokkenheid niet in het besluit over het agentschap. De CD&V-fractie is ervan overtuigd dat de Vlaamse kwalificatiestructuur op een degelijke wijze moet worden bekendgemaakt. Hoe zal dat gebeuren?

De Raad van State vraagt om het ontwerp niet definitief goed te keuren, maar eerst te overleggen met de Nederlandse overheid over de bijkomende taken van de NVAO. Wanneer kan dat overleg plaatsvinden? Welke invloed heeft dat op de parlementaire goedkeuringsprocedure?

2. Tussenkomen van de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* begrijpt de houding van de parlementsleden van Vlaams Belang. Het ontwerp is een theoretisch kader met nogal wat praktische implicaties. Het is niet eenvoudig de regeling duidelijk te maken aan al wie ermee te maken krijgt, nagenoeg iedereen dus. Kwalificatiebegrippen gaan lang mee; veel mensen, zelfs onderwijsverstrekkers, hebben het nog over A1- en A2-opleidingen. Ook in sollicitatiebrieven komen die begrippen nog vaak voor. Een doorgedreven bekendmaking van het nieuwe kader is dus nodig.

De onderwijsdoelstellingen zijn ruimer dan alleen maar arbeidsmarktgerichtheid. De Vlor zegt dat de beroepskwalificaties te zwaar doorwegen. De omzetting naar onderwijsdoelen is nodig. Volgens de Vlor komen onderwijskundige elementen en persoonsontwikkelingsdoelen te weinig aan bod in de structuur. Dat zijn fundamentele opmerkingen.

Wat is er eigenlijk sinds het advies veranderd om aan die bemerkingen tegemoet te komen? De invalshoek mag niet alleen de arbeidsmarkt zijn. De regeling moet ook passen in het levenslang en het levensbreed leren. De Vlor heeft geen antwoord gekregen op zijn advies. Dat is belangrijk om een en ander juist in te schatten.

Op het eerste zicht zag het lid de kwalificatiestructuur als technisch en neutraal, een aanpassing aan een Europees kader. Bij nader inzien zijn er toch inhoudelijke implicaties en is de bekendmaking van de nieuwe regeling belangrijk. Voorts is er overleg nodig, zowel met Nederland als met de andere gemeenschappen.

3. Tussenkost van de heer Robert Voorhamme

De heer *Robert Voorhamme* meent te begrijpen welke richting de heer Tavernier uit wil. Er bestaat een behoefte waaraan momenteel niet wordt voldaan. Er is een overvloed aan opleidingen en opleidingsinstituten, maar er bestaat geen gewaarborgd waarderingssysteem voor de opleidingen. Dat waarderingssysteem heeft natuurlijk heel wat te maken met de situatie op de arbeidsmarkt. Het is precies één van de grote uitdagingen om alle mogelijke opleidingen die op een of andere manier verbonden zijn met de arbeidsmarkt te kunnen waarborgen. Daarom verheugt het de sp.a-fractie dat dit werk, dat een lange voorbereiding kent, eindelijk kan worden afgerond. Als het nu niet gebeurt, heerst allicht nog meer dan een jaar onduidelijkheid.

Met zijn opmerking over het algemeen vormend karakter van onderwijs gaat de heer Tavernier voorbij aan het feit dat zelfs in de opleidingen die louter arbeidsmarktgericht zijn, persoonlijkheidskenmerken hoe langer hoe meer deel uitmaken van de te ontwikkelen competenties. Het bedrijfsleven is intens betrokken bij de kwalificatiestructuur en legt sterk de nadruk op de combinatie tussen praktijkervaring en onderwijs. Onderwijs heeft immers te maken met de verdere ontwikkeling van wat ruim bekeken persoonlijkheidsontwikkeling genoemd kan worden. Het lid begrijpt de vraag om overleg met de andere gemeenschappen maar wijst erop dat het ingebed is in het ruimere Europese kader van levenslang leren. De kwalificatiestructuur zal zich moeten bewijzen in een internationaal kader.

Alle betrokkenen hebben constructief meegewerkt aan het ontwerp. Die voorbereiding heeft heel wat dynamiek teweeggebracht. Heel wat organisaties proberen te anticiperen op de regeling. Daarmee wordt een basis gecreëerd om onderwijskwalificaties te verbinden aan kwalificaties op andere vlakken. Dat is een enorme sprong voorwaarts. Daardoor zal bij de verdere ontwikkeling van de kwalificatiestructuur steeds overleg nodig zijn. In Antwerpen zijn er al tal

van sectorplatformen die onderwijspartners en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven hier rond samenbrengen.

De heer Voorhamme rekent erop dat de minister nog een aantal vragen zal beantwoorden, bijvoorbeeld over het overleg met de NVAO.

4. Tussenkost van mevrouw Laurence Libert

Mevrouw *Laurence Libert* zegt dat de Open Vld-fractie tevreden is met het ontwerp. Ze vindt het immers heel belangrijk dat competenties en kwalificaties erkend worden. Kwalificaties en diploma's uitgereikt door de onderwijsinstellingen zijn duidelijk, maar andere kwalificaties zoals ervaring in het vrijwilligerswerk of opleidingen van private instellingen, moeten ook een waarde krijgen. De Open Vld-fractie hoopt dat alle vormen van kwalificatie en competenties in de uitvoeringsbesluiten ingeschaald worden en dat er voldoende oog zal zijn voor beroeps- en onderwijskwalificaties, maar ook voor kwalificaties die niet altijd even duidelijk zijn. Zo moet bijvoorbeeld een huisvrouw met kinderen via verkorte opleidingen als kinderverzorgster kunnen werken.

De spreker vraagt of het feit dat de kwalificaties verankerd worden in de onderwijswetgeving, geen probleem zal vormen voor de andere actoren die ook erkende kwalificaties kunnen afleveren.

Is al duidelijk hoe het agentschap dat moet instaan voor de procedure, de inschaling en de erkenning van de kwalificatie, er zal uitzien? Wie zal er deel van uitmaken? Zullen de sociale partners er deel van uitmaken? Hoe zullen de inschaling en de erkenning van de elders verworven competenties in dat geheel passen?

5. Antwoorden van de minister

De *minister* antwoordt dat het een strategisch ontwerp van decreet is omdat het een nieuwe samenhang definieert tussen de werelden van onderwijs en van beroepen. Die moet natuurlijk nog in praktijk gebracht worden. De samenhang is fundamenteel en verstrekkend zowel voor de scholen en de opleidingscentra als voor de bedrijven, maar ook gecompliceerd. De onderwijswereld zegt dat hij meer doet dan alleen maar mensen voorbereiden op de arbeidsmarkt. De arbeidswereld wil dan weer greep houden op de competentieprofielen.

5.1. *Institutioneel overleg*

Vlaanderen ontwikkelt een eigen kwalificatiestructuur en heeft hierover met de andere gemeenschappen gesprekken over drie thema's: het kwalificatieraamwerk dat de respectieve gemeenschappen/gewesten ontwikkelen; de decretale initiatieven die de gemeenschappen/gewesten nemen met betrekking tot hun kwalificatieraamwerk en kwalificatiestructuur; de door de gemeenschappen/gewesten erkende en geregistreerde kwalificaties.

In andere landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, ontwikkelen deelstaten zoals Wales, Engeland, Noord-Ierland, Schotland, ook hun eigen raamwerk en kwalificaties en wordt er dan een concordantie gemaakt tussen de verschillende raamwerken. Op die manier zorgen deelstaten ervoor dat kwalificaties verworven in de ene deelstaat ook kunnen worden ingezet in de andere deelstaat. Die concordantie kan nu gebeuren via het Europese raamwerk EQF. In België kan op een vergelijkbare manier de afstemming met de andere gemeenschappen worden gegarandeerd. Die afstemming wordt door dit Vlaams decretaal initiatief gefaciliteerd doordat de Vlaamse kwalificatiestructuur nauw aansluit bij het Europese raamwerk.

Voor de Franse Gemeenschap buigt een werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende kabinetten zich over de ontwikkeling van het raamwerk. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd, Europa is het ijkpunt, maar grondig overleg blijft nodig.

Dit refereert aan een bekend institutioneel probleem van dit land, namelijk de manier waarop de federale overheid een aantal diplomavereisten vastlegt en welke aspecten de bevoegdheid van de federale overheid moeten blijven. Traditioneel worden minimale diplomavereisten vastgelegd in termen van studiejaar. Dat heeft Vlaanderen al gehinderd en is eigenlijk ouderwets. Daarover moet er een institutioneel debat gehouden worden. Een eerste kwestie is de vraag of de bevoegdheid federaal moet blijven. Zo ja, is het dan niet nodig de diplomavereisten om te zetten in de taal van de kwalificatiestructuur? Dat institutionele debat weerhoudt Vlaanderen niet om dit ontwerp van decreet goed te keuren, dat ligt immers binnen zijn bevoegdheden.

5.2. *Overleg met Nederland en de NVAO*

Een gelijkaardig institutioneel probleem stelt zich met betrekking tot de NVAO. De Raad van State heeft inderdaad gezegd dat het voorontwerp van decreet een taak oplegt aan die organisatie. Het verdrag zegt dat beide overheden daarover moeten overleggen. Het overleg met de Nederlandse overheid zal plaatsvinden op 20 april 2009, op het comité van de ministers. Maar dat is niet de eerste gedachtewisseling. De minister heeft immers al een brief gehad van de NVAO, zowel over het hoger beroepsonderwijs als over de kwalificatiestructuur. Eigenlijk heeft de NVAO dus al een advies uitgebracht waarmee rekening gehouden is.

5.3. *Agentschap*

Bij besluit zal er een agentschap opgericht worden. Het is belangrijk dat één instantie verantwoordelijk is voor een heleboel processen die te maken hebben met opleiding, onderwijs, afstemming op het afnemende veld, de kwaliteitsbewaking, zowel in het onderwijs zelf als bijvoorbeeld bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Dat is een kleine revolutie. Bij de voorbereidingen van dit ontwerp van decreet, maar ook van het ontwerp van decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, is al heel wat gepraat over het agentschap. Voor het oprichten van het agentschap is de overheid niet gebonden aan een formele onderhandelingsprocedure met de traditionele onderwijspartners. Het is immers een intern verzelfstandigd agentschap (IVA). De oprichting ervan is een administratieve aangelegenheid. Voor de aanpassingen aan het inspectiecorps, personele aangelegenheden dus, moeten de onderhandelingsprocedures wel gevolgd worden.

De Vlor heeft daar op eigen initiatief advies over uitgebracht. Het onderwerp is natuurlijk ook ter sprake gekomen bij het ontwerp van decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. Het oprichten van een agentschap is een interne overheidsaangelegenheid. Over het personeelstatuut van de inspectie en de onderwijsadviseurs is dan weer wel zorgvuldig onderhandeld.

Door met de verwachtingen van de sociale partners rekening te houden wordt een betere aansluiting met de arbeidsmarkt en civiel effect gegarandeerd. Om

die reden worden de competenties die men verwacht van een beginnend beroepsbeoefenaar – zoals geformuleerd in een erkende beroepskwalificatie – de te bereiken einddoelen in onderwijs. De beroepscompetentieprofielen van waaruit de erkende beroepskwalificaties vertrekken, houden in hun formulering en uitwerking rekening met een gebruik ervan bij opleidingen.

Het agentschap is intern verzelfstandigd. Er is dus geen raad van bestuur. Dat deel van het agentschap dat overeenkomt met de huidige inspectie, heeft een absolute onafhankelijkheid nodig, onder meer ten opzichte van de minister, maar ook ten opzichte van de onderwijs- en opleidingsverstrekkers zelf. Daarom kan het agentschap niet bestuurd worden door een raad van bestuur waarin bijvoorbeeld de onderwijspartners of de VDAB vertegenwoordigd zijn. De inspectie blijft dus een op zichzelf staand en onafhankelijk opererend orgaan. De inspectie brengt ook rapporten uit, waarover de minister geen zeggenschap heeft. Dat moet zo blijven.

5.4. *Rol en betrokkenheid Onderwijs*

Op het moment dat de beroepskwalificaties in onderwijs worden gebruikt, wordt een duidelijke rol weggelegd voor de onderwijsverstrekkers. De onderwijskwalificaties worden ontwikkeld op basis van de decretaal vastgelegde samenstellingen van eindtermen, specifieke eindtermen en beroepskwalificaties. Ze worden bij besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd. Voorstellen voor onderwijskwalificaties worden ontwikkeld op eigen initiatief van het agentschap of op vraag van de Vlaamse Regering, een sector, de federale regering, onderwijsverstrekkers of derden. De criteria voor het ontwerpen van voorstellen van onderwijskwalificaties zijn in het decreet vastgelegd en zijn dezelfde criteria waaraan een nieuw opleidingsaanbod ook nu wordt getoetst. Ieder voorstel of vraag voor een onderwijskwalificatie wordt door het agentschap getoetst aan de vastgelegde criteria.

Vooraleer de onderwijskwalificaties voor erkenning aan de Vlaamse Regering worden bezorgd en in een erkenningsbesluit worden gegoten, worden ze voor advies aan de Vlor voorgelegd. Vragen van belanghebbenden die door het agentschap niet werden omgezet in een voorstel van onderwijskwalificatie worden eveneens aan de Vlor bezorgd met de motivering waarom ze niet werden omgezet in een voorstel van onderwijskwalificatie. Dat zorgt voor medezeggenschap van de onderwijspartners en is een garantie voor transparantie in het proces, ook als het agent-

schap besluit van een bepaald aspect geen onderwijskwalificatie te maken.

Onderwijsverstrekkers worden betrokken bij de totstandkoming van de onderwijskwalificaties en dus ook bij de opname van beroepskwalificaties in onderwijskwalificaties. Onderwijsverstrekkers behouden tevens hun bevoegdheid om het opleidingsaanbod te adviseren, om opleidingsprofielen te ontwikkelen, om lessenroosters op te stellen en om leerplannen te maken. Dat biedt hen de mogelijkheid de beroepskwalificaties in meerdere stappen verder te vertalen in onderwijs- en opleidingsdoelstellingen en de opleidingen verder te concretiseren.

Wat het geheel ingewikkeld maakt, zijn de combinaties. Opleidingen kunnen leiden tot een of meerdere kwalificaties. De voorstellen van onderwijskwalificaties, die door het agentschap worden uitgewerkt, moeten voldoen aan de decretaal vastgelegde samenstellingen van eindtermen, specifieke eindtermen en beroepskwalificaties. Onderwijskwalificaties van niveau 2, 3 en 4 die opgebouwd zijn uit een combinatie van eindtermen met specifieke eindtermen of een combinatie van eindtermen met beroepskwalificatie(s) of onderwijskwalificaties van niveau 4 die uitsluitend uit een beroepskwalificatie van niveau 4 bestaan, komen overeen met studierichtingen/opleidingen in het voltijds secundair onderwijs, met secundair na secundair opleidingen of opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs.

Daarmee komt het ontwerp van decreet tegemoet aan de grote zorgen over de eigen inbreng van de onderwijswereld en de impact van de onderwijswereld op het proces; en dit zowel als er een voorstel van het agentschap komt als wanneer er geen voorstel is. Bovendien krijgt de onderwijswereld de zekerheid dat de praktijk voldoet aan de theoretische onderwijskwalificaties.

De minister is het er helemaal mee eens dat een onderwijsinstelling, zeker een school voor secundair onderwijs, veel meer dan doet dan alleen maar beroepsgerichte aspecten bijbrengen. Ze doet vermoedelijk zelfs meer dan de eindtermen, die uiteindelijk minimumdoelstellingen zijn. Ook in de breedte doet ze meer. De onderwijsinstelling is immers ook bezig met opvoeding, met een pedagogisch project enzovoort. Het is niet de bedoeling daar afbreuk aan te doen.

De inschaling van de beroepscompetentieprofielen gebeurt door de inschalingscommissies. Het decreet bepaalt dat inschalingscommissies met vertegen-

woordigers van de onderwijsverstrekkers, van de werkgevers- en werknemersorganisaties en met twee onafhankelijke inschalingsexperts, aan de hand van de niveaudeSCRIPTORen, een advies tot inschaling van het voorgelegde beroepscompetentieprofiel zullen formuleren. Met niveaudeSCRIPTORen wordt de algemene omschrijving van het niveau bedoeld.

5.5. *Validering vrijwilligers- en andere ervaring*

Het is niet meteen een probleem om ervaring in vrijwilligerswerk te waarderen. Als de sector die de vrijwilligers tewerkstelt, bijvoorbeeld de jeugdsector, een competentieprofiel ontwikkelt, zal dat ingeschaald worden via een inschalingscommissie. Dat wordt dan een kwalificatie. Als de minister bevoegd voor jeugd in een vormingstraject een opleiding aanbiedt die daaraan beantwoordt – wat gecontroleerd zal worden door het agentschap –, dan leidt die tot een erkende kwalificatie.

Een bedrijf kan een beroepscompetentieprofiel leveren en zelf certificeren, mits het dezelfde procedures volgt. Een goed voorbeeld zijn de certificaten netwerkbeheer van Cisco, een privébedrijf. Examens van Microsoft zijn bijvoorbeeld ook een mogelijkheid, maar de procedure moet wel worden gevolgd.

Voor ervaringsbewijzen geldt hetzelfde, maar ze vertrekken van beroepscompetentieprofielen en hebben dus een voetje voor. Omdat die erkend zijn, is het mogelijk vrijstellingen te verlenen.

5.6. *Communicatie en bekendmaking*

De overheid werkt aan een communicatieplan dat rekening houdt met de specificiteit van iedere doelgroep. Een betere communicatie over kwalificaties tussen verschillende actoren start met een goed zicht op wat de kwalificatiestructuur precies inhoudt, wat kwalificaties zijn en hoe ze tot stand komen. Daarom werd op 3 november 2008 een informatienamiddag over de Vlaamse kwalificatiestructuur georganiseerd (door het Project Strategisch Onderwijs- en Vormingsbeleid, in samenwerking met het departement Werk en Sociale Economie (WSE)). De informatienamiddag richtte zich in de eerste plaats op verte-

genwoordigers uit de diverse beroepssectoren, met inbegrip van de overheidssector, en op vertegenwoordigers uit Onderwijs en Vorming.

Een tweede infonamiddag vond plaats op 3 februari 2009 en richtte zich eveneens tot de diverse beroepssectoren, vertegenwoordigers van de overheidssector, vertegenwoordigers uit Onderwijs en Vorming maar in het bijzonder ook tot de vertegenwoordigers van de sociaal-culturele, jeugd- en sportsector.

Een derde gelijkaardige infodag zal plaatsvinden op 11 mei 2009 waarbij vertegenwoordigers van beroepssectoren, vertegenwoordigers van de overheidssector, vertegenwoordigers uit Onderwijs en Vorming en vertegenwoordigers van de sociaal-culturele, jeugd- en sportsector zullen uitgenodigd worden. De infodag wordt georganiseerd in samenwerking met het departement Werk en Sociale Economie en de SERV, met het departement Onderwijs en Vorming en met het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM).

Een officieel lanceringmoment is gepland op 30 november 2009. Dan zal er een folder met generieke informatie beschikbaar zijn (bedoeld voor een ruimer publiek) en een brochure voor intermediairen die mee zullen instaan voor de verspreiding en het in gebruik nemen van de kwalificatiestructuur in verschillende toepassingen.

De heer *Jef Tavernier* waarschuwt dat het onderwijs een jargon en structuur ontwikkelt die veel mensen moeilijk begrijpen. Het feit dat nog heel wat mensen de begrippen A1 en A2 hanteren, bewijst dat. Degelijke informatie en bekendmaking moeten een voortdurende zorg blijven.

Minister *Frank Vandenbroucke* wil daar rekening mee houden. De moeilijkheid is dat de nieuwe regeling onvermijdelijk abstract is. Pas als de beroepscompetentieprofielen, de beroepskwalificaties, de onderwijskwalificaties concreet ingevuld worden, zal het duidelijk worden. De discussies over wat waar thuishoort, worden boeiend en zullen een en ander verduidelijken.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling, definities en doelstelling

Artikelen 1 tot 3

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

HOOFDSTUK II

Toepassingsgebied en gebruik

Artikel 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

HOOFDSTUK III

Algemene kenmerken
van het kwalificatieraamwerk

AFDELING I

Niveaubeschrijvingen

Artikelen 5 en 6

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 7

Een amendement voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, de dames Anissa Tamsamani, Kathleen Helsen en Monica Van Kerrebroeck, de heer Hans Schoofs en mevrouw Laurence Libert strekt ertoe in a), tweede streepje, op de derde regel het woord “format” te vervangen door het woord “model” (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/2, amendement nr. 1).

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck* zegt dat het amendement eerder technisch van aard is.

Het amendement en het aldus gewijzigde artikel worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

AFDELING II

Soorten kwalificaties

Artikelen 8 en 9

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Erkenning van kwalificaties

AFDELING I

Procedure voor de erkenning
van beroepskwalificaties

Artikelen 10 tot 13

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

AFDELING II

Procedure
voor de erkenning van onderwijskwalificaties
van niveau één tot en met vijf

Artikelen 14 en 15

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

AFDELING III

Procedure
voor de erkenning van onderwijskwalificaties
van niveau zes tot en met acht

Artikelen 16 tot 18

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

HOOFDSTUK V

Kwalificatiedatabank en
leer- en ervaringsbewijzendatabank

Artikelen 19 en 20

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

HOOFDSTUK VI

Wijzigingsbepalingen

Artikelen 21 tot 27

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 27/1

(nieuw artikel 28)

Mevrouw *Anissa Temsamani* zegt dat de indieners de amendementen ter toevoeging van de artikelen 27/1, 27/2 en 43/1 (zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2008-09, nr. 2158/2, amendementen nrs. 2, 3 en 6) vervangen door een ander amendement ter invoeging van een nieuw artikel 27/1, dat luidt als volgt:

“Artikel 27/1

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden na het woord “gegradueerde” de woorden “en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar” ingevoegd.” (zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2008-09, nr. 2158/3, amendement nr. 8).

De heer *Jef Tavernier* vraagt meer verduidelijking over die vervanging.

Mevrouw *Kathleen Helsen* zegt dat de vervanging er gekomen is op vraag van de VLIR, VLHORA en de CVO's (centrum voor volwassenenonderwijs). Ze vragen om de specifieke lerarenopleiding voorlopig niet in te schalen.

De *minister* verklaart dat de lerarenopleiding aansluit bij verschillende niveaus en door verschillende instellingen gegeven wordt. Het is niet zo eenvoudig om dit op te lossen, stelt de minister, maar het is evenmin

erg dringend. Daarom werd besloten deze kwestie nog even hangende te laten.

Het amendement wordt eenparig met 9 stemmen aangenomen. Een artikel 27/1 (nieuw artikel 28) wordt toegevoegd.

Artikel 28

(vernummerd artikel 29)

Een amendement voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, de dames Anissa Temsamani, Kathleen Helsen en Monica Van Kerrebroeck, de heer Hans Schoofs en mevrouw Laurence Libert strekt ertoe in 1°, op de eerste regel, de woorden “§1” te vervangen door de woorden “§2” (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/2, amendement nr. 4).

Mevrouw *Anissa Temsamani* deelt mee dat het amendement eerder een technische correctie betreft.

Het amendement en het aldus gewijzigde artikel worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikelen 29 tot 33

(vernummerde artikelen 30 tot 34)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 34

(vernummerd artikel 35)

Een amendement voorgesteld door de dames Anissa Temsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere en de heren Robert Voorhamme en Hans Schoofs strekt ertoe in 2°, op de tweede regel, het woord “beroepsprofielen” te vervangen door het woord “beroepscompetentieprofielen” (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/2, amendement nr. 5).

Mevrouw *Anissa Temsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

De heer *Jef Tavernier* vindt de vervanging van ‘beroepsprofielen’ door ‘beroepscompetentieprofielen’ logisch, maar hij leest in de memorie van toelichting dat men het in bepaalde gevallen ook heeft over beroepsbekwaamheid. Hij vraagt of het niet beter is om consequent te zijn en steeds dezelfde term te hanteren: ofwel ‘beroepsbekwaamheid(sprofielen)’ ofwel ‘beroepscompetentie(profielen)’? In de verschillende teksten moet volgens hem zoveel mogelijk eenvormigheid nagestreefd worden. Of betekenen beide termen zonder meer hetzelfde?

De *minister* vindt het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid een zodanig ‘monument’ dat hij de titel niet graag wil wijzigen. Beide zijn inderdaad hetzelfde: de titel van het decreet verwijst naar iets wat verder consequent ‘beroepscompetentieprofielen’ wordt genoemd.

Artikelen 35 tot 47

(vernummerde artikelen 36 tot 48)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 47/1

(nieuw artikel 49)

Een amendement voorgesteld door de heer Robert Voorhamme, de dames Anissa Temsamani, Kathleen Helsen en Monica Van Kerrebroeck, de heer Hans Schoofs en mevrouw Laurence Libert strekt ertoe aan hoofdstuk VI een nieuw artikel 47/1 toe te voegen, dat luidt als volgt:

“Artikel 47/1

In artikel 32, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “beroepscompetentieprofielen zoals ontwikkeld door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen” vervangen door de woorden “erkende beroepskwalificaties vermeld in het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur”. (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2158/2, amendement nr. 7).

Mevrouw *Anissa Temsamani* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

De heer *Jef Tavernier* vraagt of door dit amendement de SERV in de procedure wordt uitgeschakeld.

De *minister* onkent dit. Hij merkt op dat in de chronologie een beroepskwalificatie volgt op een beroepscompetentieprofiel. Maar het is de SERV die de beroepscompetentieprofielen eerst ontwikkelt.

Het amendement wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen. Een artikel 47/1 (nieuw artikel 49) wordt toegevoegd.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikelen 48 tot 50

(vernummerde artikelen 50 tot 52)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

V. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet betreffende de kwalificatiestructuur wordt eenparig aangenomen met 9 stemmen.

VI. REFLECTIETERMIJN

Conform artikel 56, 3, van het Reglement beslist de commissie unaniem dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

De verslaggever,

De voorzitter,

Anissa
TEMSAMANI

Monica
VAN KERREBROECK

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling, definities en doelstelling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° aso: algemeen secundair onderwijs;
- 2° beroep: een samenhangend geheel van taken met bijbehorende competenties waarover een maatschappelijke consensus bestaat, en waarbij abstractie wordt gemaakt van organisatie- of bedrijfsspecifieke kenmerken;
- 3° beroepscompetentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een beroepsbeoefenaar in een bepaalde arbeidscontext hanteert om (de) te verwachten resultaten op de werkvloer te realiseren;
- 4° beroepskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties waarmee een beroep kan worden uitgeoefend;
- 5° bso: beroepssecundair onderwijs;
- 6° competentie: de bekwaamheid om kennis, vaardigheden en attitudes in het handelen geïntegreerd aan te wenden voor maatschappelijke activiteiten. In het hoger onderwijs worden competenties domeinspecifieke leerresultaten genoemd;
- 7° competentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een persoon in een bepaalde maatschappelijke context hanteert om (de) te verwachten resultaten in die maatschappelijke rol te realiseren en waarvoor geen beroepscompetentieprofiel bestaat of ontwikkeld zal worden;
- 8° erkende kwalificatie: een onderwijs- of een beroepskwalificatie waarvan de Vlaamse Regering beslist dat ze aan inhoudelijke en vormelijke kwaliteitseisen voldoet en waarvoor een bewijs kan worden uitgereikt;
- 9° instellingen hoger onderwijs: de instellingen hoger onderwijs zoals vermeld in de artikelen 7 en 8 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- 10° kso: kunstsecundair onderwijs;
- 11° kwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties;
- 12° kwalificatiebewijs: een door de Vlaamse Gemeenschap erkend bewijs dat een individu een erkende kwalificatie heeft behaald. Het bewijs geeft aan om welke kwalificatie(s) het gaat en bevat een verwijzing naar een niveau van het Vlaamse kwalificatieraamwerk;
- 13° kwalificatieraamwerk: het door dit decreet vastgelegd instrument voor het systematisch beschrijven en inschalen van kwalificaties, opgebouwd uit niveaus en niveaudecriptoren;
- 14° kwalificatiestructuur: de systematische ordening van erkende kwalificaties op basis van een algemeen geldend kwalificatieraamwerk;
- 15° niveaudecriptor: een generieke omschrijving van de karakteristieken van de competenties die eigen zijn aan de kwalificaties op dat niveau;
- 16° NVAO: de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie;
- 17° onderwijskwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties die noodzakelijk zijn om maatschappelijk te functioneren en te participeren, waarmee verdere studies in het secundair of in het hoger onderwijs kunnen worden aangevat of waarmee beroepsactiviteiten kunnen worden uitgeoefend;
- 18° sector: een groep professionele activiteiten ingedeeld naar belangrijkste dienst, product, technologie, naar belangrijkste economische functie of naar bedrijfstak of vrijwilligersactiviteiten;

- 19° SERV: de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;
- 20° tso: technisch secundair onderwijs;
- 21° VKS: Vlaamse kwalificatiestructuur;
- 22° VLHORA: de Vlaamse Hogescholenraad;
- 23° VLIR: de Vlaamse Interuniversitaire Raad;
- 24° Vlor: de Vlaamse Onderwijsraad.

Artikel 3

De kwalificatiestructuur is een systematische ordening van erkende kwalificaties op basis van een algemeen geldend raamwerk.

Deze ordening beoogt kwalificaties en hun onderlinge verhoudingen transparant te maken zodat onderwijs, opleidingsverstrekkers alsook andere maatschappelijke actoren eenduidig over kwalificaties en de daarin vervatte competenties kunnen communiceren.

HOOFDSTUK II

Toepassingsgebied en gebruik

Artikel 4

Dit decreet is van toepassing op erkende en geregistreerde kwalificaties.

De kwalificatiestructuur vormt het kader om opleidingen tot stand te brengen die leiden naar erkende kwalificaties en om kwalificatiebewijzen te vergelijken. De kwalificatiestructuur kan ook als referentiekader worden gebruikt om:

- assessments voor erkenning van verworven competenties uit te werken en de procedures onderling af te stemmen;

- studieloopbanen en loopbanen te oriënteren en/of te begeleiden.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering staat in voor de organisatie van het toezicht op de kwaliteit van de onderwijs-, opleidings- en vormingstrajecten en van de trajecten inzake erkenning van verworven competenties die beide leiden naar erkende kwalificaties.

HOOFDSTUK III

Algemene kenmerken van het kwalificatieraamwerk

AFDELING I

Niveaubeschrijvingen

Artikel 5

Het kwalificatieraamwerk onderscheidt acht niveaus, die oplopen van niveau één naar niveau acht. Elk niveau in het raamwerk wordt beschreven aan de hand van een niveaudescriptor. Een niveaudescriptor geeft een generieke omschrijving van de karakteristieken van de competenties die eigen zijn aan de kwalificaties op dat niveau en bestaat uit vijf descriptorelementen: kennis, vaardigheden, context, autonomie en verantwoordelijkheid. Ze bepalen het niveau van de kwalificatie. De niveaudescriptoren worden gebruikt om zowel onderwijs- als beroepskwalificaties te beschrijven en in te schalen.

Artikel 6

§1. De descriptorelementen van elke niveaudescriptor krijgen de volgende invulling:

VKS-niveau	Niveaudescriptorelementen	
	Kennis Vaardigheden	Context Autonomie Verantwoordelijkheid
VKS 1	– materialen, beknopte, eenduidige informatie, eenvoudige, concrete basisbegrippen en -regels uit een deel van een specifiek domein herkennen – één of meer van de volgende vaardigheden aanwenden: – cognitieve: informatie uit het geheugen oproepen, herinneren en toepassen – motorische: automatismen gebruiken en praktische handelingen nabootsen – repetitieve en herkenbare handelingen uitvoeren in routinetaken	– handelen in een stabiele, vertrouwde, eenvoudige en goed gestructureerde context, waarin de tijdsdruk van gering belang is – handelen met niet-delicate objecten – onder rechtstreekse leiding functioneren – blijf geven van persoonlijke doeltreffendheid
VKS 2	– informatie, concrete begrippen en standaardprocedures uit een specifiek domein begrijpen – één of meer van de volgende vaardigheden aanwenden: – cognitieve: informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen – motorische: – zintuiglijke ervaringen in motorische handelingen omzetten – aangeleerde praktisch-technische handelingen uitvoeren – een geselecteerd aantal standaardprocedures bij het uitvoeren van taken toepassen; voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen	– handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, vertrouwde contexten – handelen met delicate, passieve objecten – onder begeleiding functioneren met beperkte autonomie – beperkte uitvoerende verantwoordelijkheid opnemen voor eigen werk

VKS 3	– een aantal abstracte begrippen, wetten, formules en methodes uit een specifiek domein begrijpen; hoofd- en bijzaken in informatie onderscheiden – één of meer van de volgende vaardigheden aanwenden: – cognitieve: – informatie analyseren via deductie en inductie – informatie synthetiseren – motorische: – constructies maken op basis van een plan – handelingen verrichten die tactisch en strategisch inzicht vereisen – artistiek-creatieve vaardigheden toepassen – standaardprocedures en methodes kiezen, combineren en gebruiken bij het uitvoeren van taken en bij het oplossen van een verscheidenheid van welomschreven concrete problemen	– handelen in vergelijkbare contexten waarin een aantal factoren veranderen – handelen met delicate, actieve objecten – binnen een afgebakend takenpakket functioneren met enige autonomie – beperkte organisatorische verantwoordelijkheid opnemen voor eigen werk
VKS 4	– concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren – reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen – gegevens evalueren en integreren en strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en voor het oplossen van diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen	– handelen in een combinatie van wisselende contexten – autonoom functioneren met enig initiatief – volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen; het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten
VKS 5	– de informatie uit een specifiek domein met concrete en abstracte gegevens uitbreiden of met ontbrekende gegevens aanvullen; begripkaders hanteren; zich bewust zijn van de reikwijdte van de domeinspecifieke kennis – geïntegreerde cognitieve en motorische vaardigheden toepassen – kennis transfereren en procedures flexibel en inventief aanwenden voor het uitvoeren van taken en voor het strategisch oplossen van concrete en abstracte problemen	– handelen in een reeks van nieuwe, complexe contexten – autonoom functioneren met initiatief – verantwoordelijkheid opnemen voor het bereiken van persoonlijke resultaten en voor het stimuleren van collectieve resultaten

VKS 6	– kennis en inzichten uit een specifiek domein kritisch evalueren en combineren – complexe gespecialiseerde vaardigheden toepassen, gelieerd aan onderzoeksuitkomsten – relevante gegevens verzamelen en interpreteren en geselecteerde methodes en hulpmiddelen innovatief aanwenden om niet-vertrouwde complexe problemen op te lossen	– handelen in complexe en gespecialiseerde contexten – functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief – medeverantwoordelijkheid opnemen voor het bepalen van collectieve resultaten
VKS 7	– kennis en inzichten uit een specifiek domein of op het raakvlak tussen verschillende domeinen integreren en herformuleren – complexe nieuwe vaardigheden toepassen, gelieerd aan zelfstandig, gestandaardiseerd onderzoek – complexe, geavanceerde en/of innovatieve probleemoplossende technieken en methodes kritisch beoordelen en toepassen	– handelen in onvoorspelbare, complexe en gespecialiseerde contexten – volledig autonoom functioneren met beslissingsrecht – eindverantwoordelijkheid opnemen voor het bepalen van collectieve resultaten
VKS 8	– bestaande kennis uit een substantieel deel van een specifiek domein of op het raakvlak tussen verschillende domeinen uitbreiden en/of herdefiniëren – nieuwe kennis via origineel onderzoek of geavanceerde wetenschappelijke studie interpreteren en creëren – projecten ontwerpen en uitvoeren die de bestaande procedurele kennis uitbreiden en herdefiniëren, gericht op het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden, technieken, toepassingen, praktijken en/of materialen	– handelen in bijzonder complexe contexten met brede, innoverende implicaties – met een hoge mate van kritische zin en sturend vermogen de verantwoordelijkheid opnemen voor de ontwikkeling van de professionele praktijk of van wetenschappelijk onderzoek

§2. De niveaudecriptoren van bachelor, van master en van doctor, vermeld in artikel 58, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering in het hoger onderwijs, zijn equivalent aan de niveaudecriptoren van respectievelijk niveau zes, niveau zeven en niveau acht.

Artikel 7

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor beschrijving en inschaling van beroepskwalificaties, na advies van de Vlor en de SERV. Dit besluit bevat ten minste de volgende elementen:

- a) – het model voor het beschrijven van de competentieprofielen en beroepscompetentieprofielen gebruik makend van de descriptorelementen;
- de marginale toetsing van de competentieprofielen en beroepscompetentieprofielen aan het model;
- de methodiek voor de niveaubepaling van beroepskwalificaties met name de niveautoekenning aan competenties, het toekennen van een relatief belang aan de competenties en de niveaubepaling van de beroepskwalificaties op basis van een besluitvormingsproces dat leidt tot een consensus;
- de marginale toetsing van de werkzaamheden van de sectorspecifieke commissies ad hoc aan de inschalingsprocedure en aan het gebruik van de descriptorelementen;
- b) de wijze waarop de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering een voorstel tot inschaling formuleert bij ontstentenis van een consensus van de sectorspecifieke commissie ad hoc rekening houdend met de onder a) vermelde elementen.

AFDELING II

Soorten kwalificaties

Artikel 8

Beroepskwalificaties zijn afgeronde en ingeschaalde gehelen van competenties waarmee een beroep kan worden uitgeoefend. Beroepskwalificaties situeren zich op elk van de acht niveaus van de kwalificatiestructuur.

Artikel 9

Onderwijskwalificaties zijn afgeronde en ingeschaalde gehelen van competenties die noodzakelijk zijn om maatschappelijk te functioneren en te participeren, waarmee verdere studies in het secundair of in het hoger onderwijs kunnen worden aangevat of waarmee beroepsactiviteiten kunnen worden uitgeoefend.

Onderwijskwalificaties situeren zich op elk van de acht niveaus van de kwalificatiestructuur.

Onderwijskwalificaties worden enkel via onderwijs verworven en enkel door de Vlaamse overheid

erkende instellingen kunnen hiervoor een kwalificatiebewijs afleveren.

HOOFDSTUK IV

Erkenning van kwalificaties

AFDELING I

Procedure voor de erkenning van beroepskwalificaties

Artikel 10

De SERV legt beroepscompetentieprofielen of competentieprofielen, beschreven gebruik makend van de descriptorelementen, voor erkenning als beroepskwalificatie voor aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bepaalt na advies van alle betrokken strategische adviesraden, onder welke voorwaarden en voor welke sectoren kan worden afgeweken van het indienen van de aanvraag tot erkenning van competentieprofielen via de SERV. De afwijking kan geen afbreuk doen aan de verplichting om voorafgaand aan de aanvraag tot erkenning sociaal, paritair overleg te organiseren.

Vragen tot erkenning kunnen permanent worden ingediend bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.

Artikel 11

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering formuleert een erkenningsadvies met een voorstel tot inschaling aan de minister, bevoegd voor Vorming, en aan de voor de kwalificatie functioneel bevoegde minister.

Voor een beroepskwalificatie gebaseerd op een beroepscompetentieprofiel wordt dat advies binnen de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering voorbereid door een sectorspecifieke commissie ad hoc. Die commissie is als volgt samengesteld:

- 1° vertegenwoordigers van de betrokken werkgevers- en werknemersorganisaties, die zijn aangewezen door de SERV;
- 2° vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers, die zijn aangewezen door de Vlor;

- 3° vertegenwoordigers van de publieke opleidingsverstrekkers, aangewezen door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en door SYNTRA Vlaanderen;
- 4° twee onafhankelijke inschalingsexperts, aangewezen door het de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.

In de ad-hoccommissie zit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties enerzijds en van de onderwijs- en publieke opleidingsverstrekkers anderzijds.

Voor een beroepskwalificatie gebaseerd op een competentieprofiel wordt dat advies binnen de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering voorbereid door een sectorspecifieke commissie ad hoc. Die commissie is als volgt samengesteld:

- 1° vertegenwoordigers van de betrokken sector(en) aangewezen door de SERV indien het competentieprofiel via de SERV wordt ingediend. Bij toepassing van de afwijking als vermeld in artikel 10 van dit decreet, duiden de betrokken sectoren zelf hun vertegenwoordigers aan;
- 2° vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers die zijn aangewezen door de Vlor;
- 3° vertegenwoordigers van de publieke opleidingsverstrekkers, aangewezen door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en door SYNTRA Vlaanderen;
- 4° twee onafhankelijke inschalingsexperts, die zijn aangewezen door de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.

In de ad-hoccommissie zit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de sectoren enerzijds en van de onderwijs- en publieke opleidingsverstrekkers anderzijds.

Artikel 12

De Vlaamse Regering erkent de kwalificatie of vraagt om de inschaling bij te sturen.

De vraag tot bijsturing wordt gemotiveerd. Aan de hand van de door de Vlaamse Regering ingebrachte argumenten wordt een nieuw advies van inschaling voorbereid door een daartoe samengestelde sectorspecifieke commissie ad hoc. Op basis van deze voorbereiding formuleert de bevoegde dienst van

de Vlaamse Regering een erkenningsadvies met een voorstel tot inschaling.

Een beroepscompetentieprofiel, wordt erkend als beroepskwalificatie op gezamenlijk voorstel van de minister bevoegd voor Vorming, de minister bevoegd voor Werk en desgevallend de functioneel bevoegde minister.

Een competentieprofiel, wordt erkend als beroepskwalificatie op gezamenlijk voorstel van de minister, bevoegd voor Vorming en desgevallend de functioneel bevoegde minister.

Tussen de datum van de aanvraag tot erkenning en de beslissing van de Vlaamse Regering tot erkenning en tussen de datum van aanvraag tot erkenning en de vraag tot bijsturing mag telkens niet meer dan tien weken verlopen. Tussen de datum van de vraag tot bijsturing en de definitieve beslissing mag niet meer dan acht weken verlopen.

Deze termijnen worden geschorst tijdens de herfst-, kerst, krokus- en paasvakantie en tijdens de periode van het zomerreces van de Vlaamse Regering in juli en augustus.

Artikel 13

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering registreert de erkende beroepskwalificatie met de daarin vervatte competenties in een kwalificatiedatabank.

AFDELING II

Procedure

voor de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau één tot en met vijf

Artikel 14

Onderwijskwalificaties die zich situeren op de niveaus één tot en met vijf bestaan uit eindtermen, specifieke eindtermen of erkende beroepskwalificaties, en zijn als volgt samengesteld:

- 1° de onderwijskwalificatie op niveau één bestaat uit:
 - a) de eindtermen lager onderwijs;
- 2° de onderwijskwalificaties op niveau twee bestaan uit:

- a) de eindtermen basiseducatie;
 - b) de eindtermen tweede graad bso en één of meer erkende beroepskwalificaties;
- 3° de onderwijskwalificaties op niveau drie bestaan uit:
- a) de eindtermen voor het tweede leerjaar derde graad bso en één of meer erkende beroepskwalificaties;
- 4° de onderwijskwalificaties op niveau vier bestaan uit:
- a) de eindtermen derde graad aso, en de specifieke eindtermen voor de derde graad aso die verbonden zijn aan één of meer wetenschapsdomeinen;
 - b) de eindtermen derde graad tso, en de specifieke eindtermen voor de derde graad tso die verbonden zijn aan één of meer wetenschapsdomeinen;
 - c) de eindtermen derde graad kso, en de specifieke eindtermen voor de derde graad kso die verbonden zijn aan één of meer wetenschapsdomeinen;
 - d) de eindtermen derde graad tso of kso en één of meer erkende beroepskwalificaties;
 - e) de eindtermen derde leerjaar derde graad bso en één of meer erkende beroepskwalificaties;
 - f) de eindtermen voor de aanvullende algemene vorming voor het volwassenenonderwijs en één of meer erkende beroepskwalificaties;
 - g) één of meer erkende beroepskwalificaties van niveau vier;
- 5° de onderwijskwalificaties op niveau vijf bestaan uit:
- a) één of meer erkende beroepskwalificaties op niveau vijf.

Onder eindtermen en specifieke eindtermen worden in dit artikel ook de gelijkwaardig verklaarde vervangende eindtermen of specifieke eindtermen begrepen zoals bedoeld in artikel 9 van het decreet van

18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en zoals bedoeld in artikel 15 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Onder beroepskwalificatie worden in dit artikel ook de competenties en basiscompetenties begrepen zoals bedoeld in artikel 7ter van het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en zoals bedoeld in artikel 12 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Artikel 15

Met het oog op een actueel en rationeel onderwijsaanbod bepaalt de Vlaamse Regering de criteria voor het uitwerken van de onderwijskwalificaties en voor de situering ervan in de opleidingsstructuur.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering werkt voorstellen van onderwijskwalificaties uit op eigen initiatief of op vraag van iedere belanghebbende en houdt hierbij rekening met de volgende criteria:

- de maatschappelijke, economische of culturele behoefte;
- de onderwijskundige en opvoedkundige context: aansluitend bij de doelgroep, bij het profiel van onderwijsvorm en graad, stimuleren van de leermotivatie;
- de verwachte instroom en uitstroom;
- de beschikbare materiële en financiële middelen en expertise;
- de mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen of met arbeidsmarkt/bedrijfsleven, indien vereist;
- de continuïteit in de (studie)loopbaan: inpassing in het bestaande studieaanbod, aansluiting op vervolgopleidingen en/of tewerkstellingsmogelijkheden.

Ieder voorstel en iedere vraag, al dan niet omgezet in een voorstel, zal door de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering voor advies aan de Vlor worden

voorgelegd. Voor de onderwijskwalificaties vermeld in artikel 14, 5°, a), werkt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering haar voorstellen uit uiterlijk zestig dagen na de erkenning van de desbetreffende beroepskwalificatie(s). De Vlaamse Regering erkent de onderwijskwalificaties op gezamenlijk voorstel van de minister bevoegd voor Vorming en de minister bevoegd voor Onderwijs.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering registreert de erkende onderwijskwalificaties met de daarin vervatte competenties in een kwalificatiedatabank.

AFDELING III

Procedure voor de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau zes tot en met acht

Artikel 16

Instellingen in het hoger onderwijs beschrijven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten van de opleidingen in het hoger onderwijs als vermeld in artikel 5bis van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.

Artikel 17

De gevalideerde beschrijvingen van de domeinspecifieke leerresultaten worden automatisch als kwalificatie erkend.

De gevalideerde beschrijvingen van de opleidingen voor de graad van bachelor worden opgenomen als kwalificaties van niveau zes, die voor de graad van master worden opgenomen als kwalificaties van niveau zeven en die voor de graad van doctor worden opgenomen als kwalificaties van niveau acht.

Artikel 18

De NVAO bezorgt de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering de erkende kwalificaties met de daarin vervatte competenties voor registratie in een kwalificatiedatabank.

HOOFDSTUK V

Kwalificatiedatabank en leer- en ervaringsbewijzendatabank

Artikel 19

Met het oog op informatieverstrekking aan individuen, instellingen en overheden over het Vlaamse kwalificatiebeleid en met het oog op beleidsontwikkeling worden alle erkende kwalificaties in een kwalificatiedatabank geregistreerd bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.

In deze databank worden alle erkende onderwijs- en beroepskwalificaties met de daarin vervatte competenties opgenomen alsook de wijze waarop deze kwalificaties kunnen verworven worden.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering staat in voor het beheer van de databank en voor de gegevensuitwisseling.

Artikel 20

Met het oog op het verlenen van diensten of met het oog op beleidsontwikkeling worden alle door de Vlaamse Gemeenschap erkende of gelijkwaardig verklaarde leer- en ervaringsbewijzen samen met de bijhorende minimale identificatiegegevens van de houder van de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie, in een leer- en ervaringsbewijzendatabank geregistreerd bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering.

Deze registratie gebeurt door de instantie die de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie heeft uitgereikt of door de instantie die de gegevens inzake de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie heeft ingezameld bij instanties die leer- en ervaringsbewijzen uitreiken, of op basis van een geregistreerde verklaring op eer.

Een leerbewijs is een bewijs dat wordt uitgereikt bij het succesvol beëindigen van een afgerond geheel van onderwijs-, vormings- of opleidingsactiviteiten nadat door middel van een toets werd nagegaan of de vooraf bepaalde competenties verworven zijn.

Een ervaringsbewijs is een bewijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Regering beheren de databank. Het ontsluiten van deze databank gebeurt door tussenkomst van de coördinatiecel Vlaams e-government die tussenbeide komt bij de mededeling van gegevens uit de leer- en ervaringsbewijzendatabank mits naleving van artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

HOOFDSTUK VI

Wijzigingsbepalingen

Artikel 21

In artikel 24bis, §1, punt 8°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving worden de woorden “specifieke eindtermen,” vervangen door de woorden “erkende onderwijskwalificaties,”.

Artikel 22

Artikel 3 van het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 3

De eindtermen, de specifieke eindtermen, de ontwikkelingsdoelen voor het gewoon voltijds secundair onderwijs en de ontwikkelingsdoelen voor het buitengewoon secundair onderwijs worden vastgelegd door het Vlaams Parlement bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de Vlaamse Regering, genomen op advies van de Vlor.

Voor het onderwijs in een erkende godsdienst, een op godsdienst berustende zedenleer, de niet-confessionele zedenleer, de eigen cultuur en religie en de cultuurbeschouwing worden geen eindtermen of ontwikkelingsdoelen bepaald.

De Vlaamse Regering legt het besluit ten laatste één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement.

De eindtermen, de specifieke eindtermen en de ontwikkelingsdoelen hebben uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

De eindtermen en specifieke eindtermen worden ontwikkeld gebruik makend van de descriptorelementen vermeld in artikel 6 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur.”.

Artikel 23

In artikel 5, §3, van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“In de opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs gelden de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen, de specifieke eindtermen en erkende beroepskwalificaties van het overeenstemmende niveau van het gewoon secundair onderwijs respectievelijk als eindtermen, ontwikkelingsdoelen, specifieke eindtermen en erkende beroepskwalificaties. Voor andere opleidingsvormen of types kan de klassenraad de eindtermen en/of ontwikkelingsdoelen en/of specifieke eindtermen en/of erkende beroepskwalificaties van het overeenstemmende niveau van het gewoon secundair onderwijs, van andere types van het buitengewoon secundair onderwijs, of van het gewoon of buitengewoon basisonderwijs overnemen als ontwikkelingsdoelen. In beide gevallen kan de klassenraad, rekening houdend met de kenmerken eigen aan de leerling, de gelijkwaardigheid beoordelen van prestaties in het betrokken type of de betrokken opleidingsvorm met de prestaties die door de eindtermen en/of ontwikkelingsdoelen en/of specifieke eindtermen en/of erkende beroepskwalificaties van het overeenstemmende niveau van het gewoon secundair onderwijs worden vereist.”.

Artikel 24

In hoofdstuk II van hetzelfde decreet wordt afdeling 3, bestaande uit artikelen 6 en 7, vervangen door wat volgt:

“AFDELING 3

Specifieke eindtermen
en erkende beroepskwalificaties

Artikel 6

De specifieke eindtermen en de erkende beroepskwalificaties worden verworven door middel van het specifieke gedeelte van een opleiding. Het specifieke gedeelte van de opleiding wordt gedefinieerd als het

gedeelte dat niet behoort tot de basisvorming of tot het complementaire gedeelte, zoals gedefinieerd in titel IV van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II, zoals gewijzigd.

Artikel 7

Specifieke eindtermen zijn doelen met betrekking tot de vaardigheden, de specifieke kennis, inzichten en attitudes waarover een leerling van het voltijds secundair onderwijs beschikt om vervolgonderwijs aan te vatten.

Specifieke eindtermen worden vastgelegd voor het tweede leerjaar van de derde graad van het aso, kso en tso en worden ontwikkeld uit de kenmerkende onderdelen van een bepaald wetenschapsdomein.

Artikel 7bis

Erkende beroepskwalificaties waarover een leerling van het voltijds secundair onderwijs beschikt zijn afgeronde en ingeschaalde gehelen van competenties om als beginnend beroepsbeoefenaar een beroep uit te oefenen. De competenties van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn vervat in de beroepskwalificaties die erkend zijn volgens de procedure bepaald in het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur.

Artikel 7ter

Voor die specifieke gedeelten van opleidingen die gericht zijn op beroepsuitoefening waarvoor geen erkende beroepskwalificatie bestaat, bepaalt de Vlaamse Regering de competenties, tot zolang er geen erkende beroepskwalificaties zijn. De Vlaamse Regering bepaalt deze competenties op basis van door sectoren of door overheidsinstanties erkende referentiekaders en gebruik makend van de descriptor-elementen.”.

Artikel 25

In artikel 8 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Met de inachtneming van het door of krachtens het decreet bepaalde minimumlessenrooster en met inachtneming van de ontwikkelingsdoelen

en de erkende onderwijskwalificaties beschikt elke inrichtende macht voor elk van haar instellingen over de vrijheid de lessenroosters en de leerplannen vast te stellen en kiest zij vrij haar pedagogische methodes.”;

2° in §2 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“In voorkomend geval kunnen bepaalde eindtermen, ontwikkelingsdoelen, specifieke eindtermen of erkende beroepskwalificaties van het gewoon secundair onderwijs, van andere types van het buitengewoon secundair onderwijs of van het gewoon of buitengewoon basisonderwijs door een beslissing van de klassenraad in een handelingsplan worden opgenomen.”;

3° aan §3, eerste lid, wordt een derde gedachtestreep toegevoegd, die luidt als volgt:

“– de erkende beroepskwalificaties of de in de plaats daarvan vastgelegde competenties.”.

Artikel 26

In artikel 9, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 5°, wordt de zinsnede “en/of als beginnend beroepsbeoefenaar te kunnen fungeren” geschrapt;

2° in het vierde lid wordt de zin “Indien de afwijkingsaanvraag betrekking heeft op specifieke eindtermen waarvoor de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen profielen heeft ingediend, zal de Vlaamse Regering de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vragen een lid aan te duiden om deel uit te maken van de in het vorige lid bedoelde commissie van deskundigen.” geschrapt.

Artikel 27

In artikel 3 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs wordt tussen het streepje “instellingsbestuur” en het streepje “kwalificatie van een graad” een streepje toegevoegd, dat luidt als volgt:

“– kwalificatie: een afgerond en ingeschaald geheel van competenties of domeinspecifieke leerresultaten”.

Artikel 28

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden na het woord “gegradueerde” de woorden “en specifieke lerarenopleidingen die leiden tot een diploma van leraar” ingevoegd.

Artikel 29

In artikel 58 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan de eerste zin van §2 worden de woorden “de leerresultaten opgenomen in volgende niveaudecriptoren” toegevoegd;

2° aan §2 wordt een punt 1° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“1° in de opleidingen leidend tot de graad van gegradueerde in het hoger beroepsonderwijs:

- a) het uitbreiden of met ontbrekende gegevens aanvullen van de informatie uit een specifiek domein met concrete en abstracte gegevens; het hanteren van begrippenkaders en het zich bewust zijn van de reikwijdte van de domeinspecifieke kennis;
- b) het toepassen van geïntegreerde cognitieve en motorische vaardigheden;
- c) het transfereren van kennis en flexibel en inventief aanwenden van procedures voor het uitvoeren van taken en voor het strategisch oplossen van concrete en abstracte problemen;
- d) het handelen in een reeks van nieuwe, complexe contexten;
- e) het autonoom functioneren met initiatief;
- f) het opnemen van verantwoordelijkheid voor het bereiken van persoonlijke resultaten en voor het stimuleren van collectieve resultaten.”;

3° het bestaande punt 1° in §2 wordt punt 2°;

4° het bestaande punt 2° in §2 wordt punt 3°;

5° aan §2 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° in de doctoraatsopleidingen en doctoraatsvoorbereidingen leidend tot de graad van doctor:

- a) het systematisch begrijpen van een vakgebied en het beheersen van de vaardigheden en methodieken van onderzoek in dat vakgebied;
- b) de bekwaamheid om met de geëigende integriteit van een onderzoeker een omvangrijk onderzoeksproces te ontwerpen, ontwikkelen, uit te voeren en aan te passen;
- c) het door origineel onderzoek leveren van een bijdrage aan verlegging van de grenzen van kennis door een omvangrijke hoeveelheid werk, waarvan een deel een nationaal of internationaal beoordeelde publicatie verdient;
- d) het in staat zijn tot kritische analyse, evaluatie en synthese van nieuwe en complexe ideeën;
- e) het kunnen communiceren met vakgenoten en de bredere wetenschappelijke gemeenschap nationaal en internationaal en de samenleving als geheel over het terrein waarop men deskundig is;
- f) een vernieuwende bijdrage leveren binnen de academische en professionele context, wat leidt tot technologische, sociale of culturele vooruitgang in een kennissamenleving.”.

Artikel 30

In artikel 61, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt een punt l) ingevoegd, dat luidt als volgt:

“l) de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten als vermeld in artikel 5bis van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.”.

Artikel 31

In artikel 62, §3, van hetzelfde decreet wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten.”.

Artikel 32

In het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen wordt een artikel 5bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 5bis

De instelling schrijft voor elke opleiding en voor elk opleidingsonderdeel leerresultaten uit.

Op basis van de niveaudecriptoren zoals bepaald in artikel 58, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering in het hoger onderwijs, schrijven de instellingen onder coördinatie van de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad daarenboven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten uit. Zij waarborgen de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over beroepsuitoefening.

Die beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door de Nederlands-Vlaamse accreditatieorganisatie.

De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels uitwerken.”.

Artikel 33

In artikel 2 van het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 2°bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“2°bis competentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een persoon in een bepaalde maatschappelijke context hanteert om (de) te verwachten resultaten in die maatschappelijke rol te realiseren en waarvoor geen beroepscompetentieprofiel bestaat of ontwikkeld zal worden;”;

2° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

“5° beroepscompetentieprofiel: een afgerond geheel van competenties die een beroepsbeoefenaar in een bepaalde arbeidscontext

hanteert om (de) te verwachte resultaten op de werkvloer te realiseren;”;

3° punt 12° wordt vervangen door wat volgt:

“12° erkende beroepskwalificatie: de beroepskwalificatie als vermeld in het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur;”.

Artikel 34

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

“1° aan §1 wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“In de communicatie naar de burgers, kan als synoniem voor het begrip titel van beroepsbekwaamheid ook het begrip ervaringsbewijs gebruikt worden.”;

2° er wordt een §1bis toegevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. De titel van beroepsbekwaamheid geldt eveneens als het bewijs dat de betrokken persoon een erkende beroepskwalificatie heeft behaald.”;

3° in §2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Diploma's en getuigschriften mede afgeleverd op grond van het voldoen aan de beroepscompetenties vastgelegd in een erkende beroepskwalificatie, worden te allen tijde geacht de ten aanzien van het betrokken beroep of deelberoep vastgelegde competenties te omvatten.”.

Artikel 35

In artikel 6 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt het woord “beroepsprofielen” vervangen door de woorden “beroepscompetentieprofielen of competentieprofielen”;

2° in de eerste zin van punt 4° worden de woorden “beroepscompetentieprofielen, bedoeld in 3°” vervangen door de woorden “beroepscompetentieprofielen of competentieprofielen”;

3° in de tweede zin van punt 4° wordt het woord “beroepsprofiel” vervangen door de woorden “beroepscompetentieprofiel of competentieprofiel”.

Artikel 36

In artikel 8 van hetzelfde decreet wordt een §2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering staat in voor de organisatie van het toezicht op de kwaliteit van de trajecten tot het bekomen van een titel van beroepsbekwaamheid.”.

Artikel 37

In artikel 15bis van het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen worden §1 en §2 vervangen door wat volgt:

“§1. De Raad bepaalt beroepscompetentieprofielen of competentieprofielen hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij op verzoek van de sociale partners van een bedrijfstak of een samenhangend geheel van bedrijfstakken zoals door de Vlaamse Regering omschreven, hetzij op verzoek van een maatschappelijke sector zoals omschreven door de Vlaamse Regering.

Een competentieprofiel kan alleen bepaald worden voor maatschappelijke rollen waarvoor geen beroepscompetentieprofiel bestaat of ontwikkeld zal worden.

§2. De SERV garandeert bij de ontwikkeling van beroepscompetentieprofielen en competentieprofielen een paritaire vertegenwoordiging van de actoren uit de betrokken bedrijfstak, bedrijfstakken of maatschappelijke sectoren, en waarborgt de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over beroepsuitoefening.”.

Artikel 38

In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 32° worden tussen de woorden “specifieke eindtermen” en het woord “en” de woorden “, erkende beroepskwalificatie(s)” ingevoegd;

2° in punt 39° wordt de zinsnede “of om als beginnende beroepsbeoefenaar te kunnen fungeren” geschrapt.

Artikel 39

In titel III van hetzelfde decreet wordt het opschrift van hoofdstuk IV vervangen door wat volgt:

“HOOFDSTUK IV

De eindtermen, specifieke eindtermen,
erkende beroepskwalificaties
en basiscompetenties”.

Artikel 40

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §3 worden tussen de woorden “de specifieke eindtermen” en de woorden “als voor” de woorden “en erkende beroepskwalificaties” ingevoegd;

2° er wordt een §6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. De eindtermen en specifieke eindtermen worden ontwikkeld gebruik makend van de niveau-descriptoren uit artikel 6 van het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur.”.

Artikel 41

In artikel 12 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §2 worden tussen de woorden “specifieke eindtermen” en de woorden “zijn van” de woorden “en erkende beroepskwalificaties” ingevoegd;

2° aan §3, 1°, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De basiscompetenties die worden vastgelegd voor opleidingen die leiden naar een beroep nemen erkende beroepskwalificaties op herkenbare wijze op.”;

3° in §3, 2°, worden tussen de woorden “specifieke eindtermen” en het woord “bepaald” de woorden “of erkende beroepskwalificaties” ingevoegd;

4° aan §3 wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De basiscompetenties voor opleidingen die leiden naar een beroep waarvoor geen erkende beroepskwalificaties bestaan, worden bepaald op basis van door sectoren of door overheidsinstanties erkende referentiekaders en gebruik makend van de descriptorelementen en dit zolang er geen erkende beroepskwalificaties zijn.”.

Artikel 42

In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in §1 worden tussen het woord “vaardigheden” en het woord “met” de woorden “en erkende beroepskwalificaties” ingevoegd;
- 2° in §2 worden tussen de woorden “specifieke eindtermen” en het woord “of” de woorden “, erkende beroepskwalificaties” ingevoegd.

Artikel 43

In artikel 14, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “In de leerplannen worden de eindtermen, de specifieke eindtermen of de basiscompetenties op herkenbare wijze opgenomen” vervangen door de zin, “In de leerplannen worden de eindtermen, de specifieke eindtermen, de basiscompetenties of de erkende beroepskwalificaties op herkenbare wijze opgenomen”.

Artikel 44

In artikel 15, §2, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid, 5°, wordt de zinsnede “of als beginnende beroepsbeoefenaar te kunnen fungeren” geschrapt;
- 2° in het derde lid wordt de zin “Indien de afwijkingsaanvraag betrekking heeft op specifieke eindtermen of basiscompetenties waarvoor de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen beroep-

(competentie)profielen heeft gepubliceerd, zal de Vlaamse Regering de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vragen een gemotiveerd advies uit te brengen.” geschrapt.

Artikel 45

In artikel 24, §1, tweede lid, 4°, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “specifieke eindtermen” en het woord “of” de woorden “, erkende beroepskwalificaties” ingevoegd.

Artikel 46

In artikel 45, 4°, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “specifieke eindtermen” en het woord “en” de woorden “, erkende beroepskwalificaties” ingevoegd.

Artikel 47

In artikel 56, 8°, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “specifieke eindtermen,” en het woord “basiscompetenties” de woorden “erkende beroepskwalificaties,” ingevoegd.

Artikel 48

In artikel 30, §1, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelstel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “beroepscompetentieprofielen zoals ontwikkeld door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen” vervangen door de woorden “erkende beroepskwalificaties vermeld in het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur”.

Artikel 49

In artikel 32, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “beroepscompetentieprofielen zoals ontwikkeld door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen” vervangen door de woorden “erkende beroepskwalificaties vermeld in het decreet van [...] betreffende de kwalificatiestructuur”.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikel 50

De opleidingen die leiden tot een diploma secundair onderwijs en geen onderwijskwalificatie bevatten zoals omschreven in artikel 14, 4°, van dit decreet, worden tot en met het schooljaar 2012-2013 geacht tot een onderwijskwalificatie van niveau vier te leiden.

Artikel 51

Tot en met het academiejaar 2012-2013, worden de leerresultaten, opgenomen in de referentiekaders van de visitatierapporten van de opleidingen uit het hoger onderwijsregister, automatisch als kwalificatie erkend en geregistreerd in een kwalificatiedatabank.

Artikel 52

De artikelen 21, 25, 42, 43 en 47 treden in werking op een door de Vlaamse Regering nader te bepalen datum.
